

Andakter

För en vecka, Tjugoförsta veckan.
från initiativet ”Dagligt Bröd” :- dagligtbrod.com

Måndagens morgon.

Psalm 716 - ”Namnet Jesus aldrig mister”

Bön

Ack, Herre Jesus, hör min röst, gör dig ett tempel i mitt bröst. Uti mitt hjärta bliv och bo, så har jag tröst och evig ro. *Amen.*

Bibelläsning – Johannesevangeliet 13:18-30

Jag talar inte om er alla. Jag vet vilka jag har utvalt, men skriftens ord måste uppfyllas: Den som äter mitt bröd har lyft sin häl mot mig. Jag säger det redan nu, innan det sker, för att ni, när det har skett, skall tro att jag är den jag är. Sannerligen, jag säger er: den som tar emot någon som jag sänder, han tar emot mig, och den som tar emot mig, han tar emot den som har sänt mig.”

När Jesus hade sagt detta skakades han i sitt innersta och vittnade: ”Sannerligen, jag säger er: en av er kommer att förråda mig.” Hans lärjungar såg på varandra och undrade vem han menade. En av dem, den som Jesus älskade, låg intill honom. Simon Petrus gjorde tecken åt honom att fråga Jesus vem han talade om. Lärjungen lutade sig bakåt mot Jesu bröst och sade: ”Herre, vem är det?” Jesus svarade: ”Han som får brödet som jag nu doppar.” Och han doppade brödet och gav det åt Judas, Simon Iskariots son. När Judas hade fått brödet for Satan in i honom. Jesus sade: ”Gör genast vad du skall göra!” Ingen av dem som var med vid bordet visste varför han sade detta till honom. Eftersom Judas hade hand om kassan trodde några att Jesus hade sagt åt honom att köpa vad som behövdes till högtiden eller att ge något till de fattiga. Men Judas tog brödet och gick genast ut. Det var natt.

Betraktelse

Denna punkt i den sista gemensamma måltiden för Jesus och hans närmaste lärjungar, de tolv, innehåller ett mörkt mysterium: Jesus meddelar de tolv att en av dem ska förråda honom. En av dem vet vad han talar om, för de andra är meddelandet obegripligt och fasansfullt – hur skulle någon av dem kunna göra något sådant? De är ju alla utvalda av Jesus själv, och har delat ”bröd”, dvs. måltidens intima gemenskap, med honom många gånger förut och även nu i påsknattens heliga måltid. Hur skulle förräderiet gå till? Varför skulle någon av hans närmaste vilja göra det? Och *vem* är det? Många frågor, inga svar.

Men först en fråga till: Var det ofrånkomligt därför att Jesus redan visste vem och hur? Kunde inte Jesus försökt få Judas att låta bli? – Det var nog precis det Jesus gjorde, när han bestämde lärjungarnas placering under den heliga måltiden. På hedersplatsen, närmast till höger: den lärjunge Jesus älskade (sannolikt Johannes sebedaiden); på den näst finaste platsen skulle nog alla ha gissat Simon Petrus. Men det blev inte så, eftersom vi finner honom ligga på *sista* platsen (jfr 13:5-6), mitt emot älsklingslärjungen. Det är därifrån han med en talande nick signalerar till Johannes, som har sitt huvud vid Jesu bröst, att diskret fråga mästaren vem förrädaren är. Det lika tysta svaret ”den jag nu ger brödet” och den åtföljande handlingen (när man ligger till bords kan man bara nå bordsgrannen till höger eller till vänster) visar att det måste vara den som suttit på hedersplatsen till vänster om Jesus hela kvällen: Judas Iskariot!

Just i början av denna stora måltid bestämmer Jesus alltså att han vill ha sin och gruppens betrodde kassör Judas bredvid sig själv – säkert en avundad hedersbevisning i den statusmedvetna tolvgruppen! Den djupa innebörden är tydlig: *Du är min vän! Bli kvar i min kärlek, gör inte det du tänkt* (vad för gott eller rätt du än tror att du kan åstadkomma med det).

Kanske ville Judas inte få Jesus dödad; hans förvåning och ånger i Matt. 27:4 (”jag har förrått oskyldigt blod”) tyder på det. En gissning är att han snarare genom sin hjälp till arresteringen ville få Jesus att försvara sig, visa vem han verkligen var och äntligen träda fram i makt som den Herrens Messias de alla trodde att han var. Det hör till det vi aldrig kan

veta. Men vare sig hans avsikt var ond eller god, så var hans handling ett svek som öppnade dörren för ett större ont än Judas kunde kontrollera. Att hindra Judas från att utföra sin handling hade varit lätt, men att tina upp hans kalla hjärta, där en Annan redan var insläppt var oerhört svårt. Men Jesus försöker med vänskap och förtroende, som en människa till en annan, utan att forcera Judas vilja med sitt gudomliga övertag. Herren vill ha en människas fria avgörelse, inte en robot i människogestalt, som inte kan göra något annat än det dess uppfinnare programmerat in i den. – Om man invänder: men Gud måste ha Judas svek för att Jesu försonande död ska bli av, gör man Gud lika liten som sin egen mänskliga tankeförmåga. Jesu gripande, dom och avrättning kunde ha skett via många olika orsakskedjor utan Judas medverkan. Hans val var inte förutbestämt av evighet, utan fritt och hans eget. Herrens förutvetande är inte detsamma som hans förutbestämmande – men igen: i frågor om orsak och verkan på djupet måste vi konstatera att vårt förnuft inte räcker långt.

Judas mörka mysterium påminner om syndens mysterium i varje mänskligt liv, att det onda finns där inne i vår vilja och tanke, trots att vi ”vill” det goda. Vi kan skylla ifrån oss på många sätt, och intala oss att vi ”måste” göra det och det som är emot Guds vilja; det blir inte sant ändå. Det enda som läker denna inifrån framsipprande ondska i oss är förlåtelsens ljusa och goda mysterium, att Gud både vill och kan utplåna syndens skuld och makt i oss, och göra oss rena genom att Jesus tar över det onda vi gjort. Låt därför Jesu hjärta tala till ditt hjärta, och svara Ja med hela din varelse till det han säger!

Förbön

Tack, käre far, för den här dagen, och för varje dag som vi får ur din hand. Tack att du rannsakar mig och känner mig. Tack att du vet allt om mig, och visste det redan innan jag fanns till. Tack att du är överallt, och helt nära mig just nu. Tack att det inte finns något plats, någon tid eller något sammanhang, där jag är utan dig.

Käre Herre, hjälp oss den här dagen att inte förtvivla och tappa modet, utan istället öva oss i hjälpsamhet och samarbete med andra, men

framför allt i bön och förtröstan på Dig. Vi ber om ditt beskydd, särskilt för hårt drabbade och döende, och för dem som sätter in all kraft på att hjälpa dem. Ge oss uthållighet och livsmod, genom din Helige Ande och vår Herre, Jesus Kristus. *Amen.*

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, Amen.

Välsignelse

Nåd och frid från Gud, vår fader, och herren Jesus Kristus. (Gal 1:3)

Bengt Holmberg

Måndagens kväll.

Psalm 91 - ” Din kärlek, Jesus, gräns ej vet”

Bön

Ack, Herre Jesus, hör min röst, gör dig ett tempel i mitt bröst. Uti mitt hjärta bliv och bo, så har jag tröst och evig ro. *Amen.*

Bibelläsning – Johannesevangeliet 13:31-35

När Judas hade gått sade Jesus: ”Nu har Människosonen förhärligats, och Gud har förhärligats i honom. Är nu Gud förhärligad i honom skall Gud också förhärliga honom i sig, och han skall snart förhärliga honom. Ännu en kort tid är jag hos er, mina barn. Ni kommer att söka efter mig, och jag säger nu till er vad jag sade till judarna: Dit jag går kan ni inte komma. Ett nytt bud ger jag er: att ni skall älska varandra. Så som jag har älskat er skall också ni älska varandra. Alla skall förstå att ni är mina lärjungar om ni visar varandra kärlek.”

Betraktelse

I sitt långa avskedstal säger Jesus många saker på ett sätt som lärjungarna

inte begriper. ”Jag har mycket att säga er, men ni förmår inte ta emot det nu” (Joh. 16:12), ”detta har jag sagt i bilder” (16:25). Han säger det ändå, för att liksom deponera det i deras minnesbank, tills hans helige Ande senare tar fram det därifrån och ”vägleda er med hela sanningen” – och det kan bara ske efter hans död och uppståndelse.

Till det mysteriösa och svårbegripliga hör det Jesus säger om sitt förhållande. Direkt efter att Judas gått ut i natten och förräderiets maskineri obevekligt rullat igång, säger han: ”Nu har Människosonen förhärligats, och Gud har förhärligats i honom”. En vanlig människa skulle väl i den situationen sagt motsatsen, ungefär: ”Nu råder mörkrets makt, nu finns det ingen räddning, för mig återstår bara nederlag och död”. Men Jesus i Joh. talar ofta paradoxalt, motsägelsefullt. Nederlag blir seger, förnedring kallas upphöjelse, att dö ensam och föraktad är att förhärligas, vilket innebär både att ära Gud och göra honom stor, och så själv bli ännu härligare än förut.

En annan svårighet med det Jesus säger gäller *när* saker och ting sker. Först *har* Människosonen förhärligats, och strax efter ”*skall* Gud också förhärliga honom i sig”. Man får lust att fråga: när sker förhärligandet då – har det redan skett, eller först nu påbörjats, eller är det faktiskt i framtiden (t.ex. i och med uppståndelsen från de döda) han skall förhärligas på riktigt? Men denna suddighet i tidsperspektiven beror inte på att evangelisten slarvar med orden. Han säger så, eftersom det är omöjligt att tala om evighet inom det mänskliga språkets förenklade uppdelning av livet i förfluten tid, nutid och framtid. För Gud, Fader, Son och Ande, är all tid det eviga nuet; alla punkter i tiden – och i rummet – är lika nära (tid och rum är bara mänskliga kategorier). Detta gör våld på språkets logik, och på den mänskliga erfarenheten av före och efter, orsak och verkan, men det är en hälsosam övning i sanning och ödmjukhet, när våra nanointellekt försöker få grepp om den Ofattbare.

Men vår väg till Gud går inte främst intellektets väg, även om det är en underbar gåva i sig. Den går den kärlekens väg Jesus kallar sitt ”nya bud”: ”Älska varandra. Så som jag har älskat er skall också ni älska varandra”. Är det nytt och först uppfunnet av Jesus att vi människor/lärjungar ska

älska varandra? Nej, det säger ju Gud redan på Sinai: ”du skall älska din nästa som dig själv” (3 Mos. 19:18).

Men ligger det nya i det Jesus tillfogar: ”... såsom jag har älskat er”, alltså att Jesus älskar mer än vanliga människor och att det är denna större kvantitet av nästankärlek som vi skall efterlikna? Det är sant att han älskar mer omfattande och uthålligt, mer självuppoftande än vi kan, men vore det möjligt för oss att lyfta vår kärleks mängd eller intensitet till hans nivå? Så mycket kärlek har vi ju inte i oss. Men att Jesus kan älska så totalt som han gör beror på att han tar emot så mycket mer kärlek av sin himmelske Fader.

Där ligger nog också svaret på frågan hur vi skulle kunna älska som Jesus har älskat oss: vi *får* denna strömmande kraft av honom genom att leva i hans gemenskap. Gudsriket är Guds sanning och kärlek inkarnerad på jorden, det är en makt som ändrar verkligheten för människorna nära Jesus – det är så man kan göra och inte bara höra det Jesus säger i t.ex. Bergspredikan. För att sammanfatta: kärlekens väg är mer än att vi tar i och gör litet fler osjälviska och hjälpsamma gärningar mot medmänniskor; den är att leva hela livet nära Jesus, delaktig i hans liv och nåd. Då bär han oss och verkar i oss.

Förbön

Käre far, tack för den här dagen. Tack för livet med dig, för din Son, Jesus Kristus, och för alla de bud han har gett. Tack för den kärlek som du ständigt ger. Hjälp mig att ta emot den, och att ge den vidare. Hjälp mig att leva hela mitt liv när dig och din Son, i den helige Ande.

Också den här kvällen ber vi om din närvaro och ditt förbarmande över hela din värld och över allt det som du skapat och älskar. Himmelske Fader, led och läk din mänsklighet inte bara i denna tid, utan all tid. Kom och var oss nära, du som vet vad och är den som vi behöver. Genom din Son, Jesus Kristus, vår Herre. Amen.

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem

som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen*.

Välsignelse

Må han som är fridens herre skänka er sin frid, alltid och på alla sätt. Herren är med er alla. (2 Thess 3:16)

Bengt Holmberg

Tisdagens morgon.

Psalm 217 - "Gud för dig är allting klart".

Bön

Gud, hjälp mig nu att stilla mig inför dig så att jag i mitt hjärta kan ta emot vad du idag vill ge. *Amen*.

Bibelläsning - Johannesevangeliet 13:36-38

Simon Petrus frågade: »Vart går du, herre?« Jesus svarade: »Dit jag går kan du inte följa mig nu, men längre fram skall du följa mig.« Petrus sade: »Herre, varför kan jag inte följa dig nu? Jag skall ge mitt liv för dig.« Då sade Jesus: »Du skall ge ditt liv för mig? Sannerligen, jag säger dig: tuppen skall inte gala förrän du tre gånger har förnekat mig.«

Betraktelse

Under den måltid som Jesus och lärjungarna ätit, har Jesus gjort och sagt en del märkliga och förvånande saker. Jesus har tvättat lärjungarnas fötter, gett dem ett nytt bud och berättat att han kommer lämna dem. Samtalet mellan Jesus och Petrus kan sedan först verka vara lite väl hårt och orättvist. Petrus säger att han vill följa Jesus, men blir ganska så rejält avisad. Men om vi läser och begrundar texten ännu en gång, så går det att hitta några goda och uppmuntrande budskap.

Petrus lovar ivrigt att han ska gå med Jesus ända in i döden, men får veta att han redan samma kväll ska förneka att han överhuvudtaget känner Jesus. Petrus är en lärjunge som har en längtan efter att följa Jesus, men misslyckas ibland med sin efterföljelse. Det största av dessa misslyckanden är när han tre gånger på samma kväll förnekar sin vänskap till Jesus.

Även om dagens text kanske först låter som en anklagelse från Jesus sida, så är det egentligen det motsatta. Jesus talar visserligen om att Petrus kommer misslyckas med sina stora löften, men samtidigt pekar Jesus också på fortsättningen. Så att Jesus säger det han gör till Petrus är av omsorg. Jesus berättar för Petrus att han redan nu vet vad Petrus kommer att göra, och Jesus vet också hur förtvivlad Petrus kommer att bli över sitt misslyckande och sin svaghet. Därför säger Jesus det han gör och pekar samtidigt på framtiden.

Petrus förnekelse av Jesus är alltså inte slutet på deras relation, även om det verkade så just då för Petrus. Det är just för att möjliggöra en fortsättning på relationen mellan mänskligheten och Gud som Jesus måste göra det han nu är på väg till. Jesus vet vad det är att vara människa, och han vet att människor då precis som nu, kämpar med tro och tillit. Du och jag, precis som Petrus gjorde. Det är just därför som Jesus gav sitt liv för oss, för dig och mig idag, såväl som för Petrus.

Ibland kan vi känna oss otillräckliga och misslyckade, men det är just då som Jesu kärleksgärning för oss får lysa extra starkt, och vi kan vara säkra i det hopp som kommer av att Jesus fullbordade sitt uppdrag från Gud. Därför kan vi idag vara trygga i att det alltid finns en fortsättning på relationen mellan oss och Gud, hur mycket vi än vacklar ibland.

Förbön

Käre far i himmelen, tack för det liv som du gav mig i din son Jesus Kristus. Tack att du aldrig sviker utan bär även när livet är tungt. Tack Herre att du har gått före oss och aldrig lämnar oss, utan alltid har en fortsättning.

Herre Jesus, var med oss denna dag och hjälp oss vandra din väg. Hjälp oss att denna dag se våra medmänniskor med din kärlek, så att vi lyser i vardagen med ditt ljus. Vi ber om detta Gud, genom din son Jesu Kristi namn. *Amen.*

Välsignelse

Nåd, barmhärtighet och frid från Gud fadern och från Jesus Kristus, Faderns son, skall vara med oss i sanning och kärlek. (2 Joh v. 3)

Ida Mattsson.

Tisdagens kväll.

Psalm 251 - ”Var jag går i skogar, berg och dalar”.

Bön

Gud jag kommer nu till dig med allt som tynger. Hjälp mig nu att stilla mina tankar så jag kan hämta ny kraft från dig. Amen.

Bibelläsning – Johannesevangeliet 14:1-14

»Känn ingen oro. Tro på Gud, och tro på mig. I min faders hus finns många rum. Skulle jag annars säga att jag går bort för att bereda plats för er? Och om jag nu går bort och bereder plats för er, så skall jag komma tillbaka och hämta er till mig, för att också ni skall vara där jag är. Och vägen dit jag går, den känner ni.« Tomas sade: »Herre, vi vet inte vart du går. Hur kan vi då känna vägen?« Jesus svarade: »Jag är vägen, sanningen och livet. Ingen kommer till Fadern utom genom mig. Om ni har lärt känna mig skall ni också lära känna min fader. Ni känner honom redan nu och ni har sett honom.« Filippos sade: »Herre, visa oss Fadern, det är nog för oss.« Jesus svarade: »Så länge har jag varit tillsammans med er, och ändå känner du mig inte, Filippos? Den som har sett mig har sett Fadern. Hur kan du då säga: Visa oss Fadern? Tror du inte att jag är i Fadern och Fadern i mig? De ord jag säger er, dem talar jag inte av mig själv; Fadern är i mig och utför sina gärningar. Tro mig när jag säger att jag är i Fadern och Fadern i mig. Eller tro åtminstone för gärningarnas skull. Sannerligen, jag säger er: den som tror på mig, han skall utföra gärningar som jag, och ännu större. Ty jag går till Fadern, och vad ni än ber om i mitt namn skall jag göra, så att Fadern blir förhärligad genom Sonen. Om ni ber om något i mitt namn skall jag göra det.

Betraktelse

”Låt inte era hjärtan oroas.” Detta säger Jesus i ett sammanhang av att han precis berättat för lärjungar om det som nu är på väg att ske. Nämligen att Jesus snart ska lämna dem, och lärjungarna kommer inte kunna följa med honom, de har dessutom fått veta att till och med Petrus

kommer att överge honom. Det är inte särskilt konstigt om lärjungarna började känna en del oro vid det här laget. Dels för att de, som Filippus visar, inte kunde förstå vad Jesus menade, och dels för att de kanske anade vart Jesus ville komma men innebörden var för svår för att de kanske ens skulle vilja förstå den.

Jesus känner sina lärjungar utan och innan, bättre än vad de själva gör. Efter att ha förberett dem på de kommande händelserna, så lugnar han dem. Han säger till dem att de inte behöver oro sig. Jesus vet att det som verkar vara ett slut i hopplöshet i själva verket är det som släpper in hoppet och är början på den ljusa framtiden i Guds evighet. Därför säger han att lärjungarna ska tro på Gud och på honom. Vi kan här läsa tro i betydelsen av tillit. En tillit till att Gud kommer att ställa allt till rätta.

Vad Jesus gör är att han ger oss alla ett större perspektiv. Jesus säger att det inte finns någon anledning till oro, för Jesus har gått till Gud för att förbereda en plats där för oss. Jesus berättar att hans död inte är slutet utan början på något gott för världen, han förbereder för vår framtid i evigheten hos Gud tillsammans med honom. Jesus lovar också att inte lämna oss ensamma, det är bara att be så hör Jesus. Detta är löften som gäller för oss än idag. Jesus har lovat att han hör oss när vi ropar och när vi drabbas av den djupaste oron så kan man tryggt klamra sig fast vid Jesu löfte om att just jag har en särskild plats i Guds hus.

Förbön

Tack Gud att du är trofast och god, och tack att jag får komma till dig med allt som jag bär på. Tack för dina löften om att just jag har en plats hos dig. Hjälp mig och påminn mig om det löftet när mina tankar och känslor fylls med oro och tvivel. Tack Jesus för det liv du gav oss genom din seger på korset.

Vi ber dig nu Jesus om lugn inför kvällen och natten. Kom och trösta alla som är rädda och ledsna, och skänk dem din frid. Var med alla som kämpar och strävar för det goda i världen och ge dem kraft att fortsätta. Kom och bevara oss och alla våra nära och kära i din trygghet. I Jesu namn, Amen.

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen*.

Välsignelse

Nåd från vår herre Jesus Kristus, kärlek från Gud och gemenskap från den heliga Anden åt er alla. (2 Kor 13:13)

Ida Mattsson.

Onsdagens morgon.

Psalm 18:3 - ”O Helge Ande”

Bön

Herre, himmelske Fader, du som ser och förstår min längtan efter dig bättre än jag själv gör, kom mig nu nära, och tala till mig de ord som du bättre än alla vet att jag behöver höra. I Jesu namn, *Amen*.

Bibelläsning – Johannevangeliet 14:15-24

Om ni älskar mig kommer ni att hålla mina bud. Jag skall be Fadern, och han skall ge er en annan hjälpare, som skall vara hos er för alltid: sanningens ande. Världen kan inte ta emot den, eftersom världen inte ser den och inte känner den. Men ni känner den, eftersom den är kvar hos er och kommer att vara i er. Jag skall inte lämna er ensamma, jag skall komma till er. Ännu en kort tid, sedan ser världen mig inte längre, men ni skall se mig, eftersom jag lever och ni kommer att leva. Den dagen skall ni förstå att jag är i min fader och ni i mig och jag i er. Den som har mina bud och håller dem, han älskar mig, och den som älskar mig skall bli älskad av min fader, och jag skall älska honom och visa mig för honom.« Judas – inte Judas Iskariot – frågade: »Herre, hur kommer det sig att du skall visa dig för oss men inte för världen?« Jesus svarade: »Om någon älskar mig bevarar han mitt ord, och min fader skall älska honom, och vi

skall komma till honom och stanna hos honom. Den som inte älskar mig bevarar inte mina ord. Men ordet som ni har hört kommer inte från mig utan från Fadern som har sänt mig.

Betraktelse

Ungefär i mitten av den här texten finner vi Jesus huvudärende, när han säger "Jag skall inte lämna er ensamma, jag skall komma till er". Jesus berättar alltså om sin förestående bortgång, att han ska lämna sina lärjungar, men att han ändå ska vara nära och inte lämna dem ensamma.

Hur då? Genom att sända en annan hjälpare, helig Ande. Just att det är en annan hjälpare visar att Jesus kallar sig själv för hjälpare också. Han har hjälpt lärjungarna att förstå vem han är, vem Gud är, att Gud älskar dem och vill förlåta människans synder. Jesus har lärt dem att be och att förkunna. Men när han går bort från dem behövs en annan hjälpare.

Och varför behövde Jesus skicka en sådan hjälpare?

Under tre år hade Jesus vandrat med sina lärjungar och nu tror de faktiskt att han är Guds son, att han är Gud som blivit människa, som är den enda vägen till frälsning, den enda som kan ge evigt liv, gemenskap med Gud. Men Jesus vet också att dessa män som han utsett till sina efterträdare, som ska bära ut detta budskap om honom i hela världen, kommer att möta prövningar på vägen. Hur ska Anden hjälpa dem i dessa prövningar? Genom att rikta deras blick mot slutmålet.

Om du är på en konsert eller teater kommer det att stå en huvudperson mitt på scenen, en person som du kan se tydligt i detta mörka rum för att det lyser en stark lampa på honom. Tänk dig då att du reser dig från din plats, går längst bak i lokalen och sätter dig för att titta på den som sköter denna lampa. Du missar du hela poängen med föreställningen. Lampan finns inte där för att dra uppmärksamhet till sig själv, lampan finns där för att belysa huvudpersonen.

Detta är Andens uppdrag, Anden är ljusteknikern som sköter den lampa som lyser på Jesus Kristus, så att han som vår hjälpare som bor i oss hela tiden ska dra vår blick mot honom och se på den som faktiskt är värd att titta på.

Bön

Herre, tack för att du lovat att aldrig lämna oss ensamma. I ditt Ord har du lovat att din Ande bor i oss som tror på dig. Tack för att du är oss närmare än vårt eget hjärta. Vi ber att i tider av oro och motgångar, så ska din Ande hjälpa oss att se den som är värd att se på: din älskade Son, Jesus Kristus.

Vi ber också idag om ditt förbarmande över din värld och din mänsklighet, om kraft till de försvagade, vägledning till de vilsna, glädje till de nedstämda, frid till de oroliga. Låt din närvaro prägla oss och vår tjänst för dig. Genom din Son, Jesus Kristus, vår Herre, *Amen*.

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen*.

Välsignelse

Nåd från herren Jesus åt alla. (Upp 22:21)

Måns Norrsén.

Onsdagens kväll.

Psalm 293 - "Sanningens Ande"

Bön

Herre, öppna mitt hjärtas öra, till att höra de ord som du vill tala till mig, de ord som du så väl vet att jag behöver. Öppna mig för din närvaro, för ditt namns skull. Amen.

Bibelläsning - Johannesevangeliet 14:25-31

Detta har jag sagt er medan jag är kvar hos er. Men Hjälparen, den heliga anden som Fadern skall sända i mitt namn, han skall lära er allt och påminna er om allt som jag har sagt er. Frid lämnar jag kvar åt er, min

frid ger jag er. Jag ger er inte det som världen ger. Känn ingen oro och tappa inte modet. Ni hörde att jag sade till er: Jag går bort och kommer till er igen. Om ni älskade mig skulle ni vara glada över att jag går till Fadern, ty Fadern är större än jag. Detta säger jag er innan det sker, för att ni skall tro det när det har skett. Jag säger inte mycket mer till er, ty nu kommer världens härskare. Han har ingen makt över mig. Men världen måste få veta att jag älskar Fadern och gör som Fadern har befallt mig. Kom, låt oss gå härifrån.

Andakt

Ett genomgående drag i evangelierna, och framför allt här i Jesu avskedstal, är att lärjungarna inte såg hela bilden. Till exempel "Om ni älskade mig skulle ni vara glada över att jag går till Fadern..." De var inte färdiga i sin tro helt enkelt, det fanns mer att lära. Som tur är sänder Jesus helig Ande till alla som tror på honom, för att ständigt vända vår blick till honom och fördjupa och förstärka vår tro, hopp och kärlek.

Det som Jesus ger genom Anden är något unikt. Jesus säger det själv, "Jag ger er inte det som världen ger. Genom Anden ger Jesus oss en personlig relation med honom själv, med Gud själv. Universums skapare och alltings upprätthållare vill ha en relation med oss. Den dag vi döps påbörjas den relationen och den slutar inte ens när vi dör.

Men under vår vandring här i livet vill Gud att vi ska fördjupa vår relation till honom. Eftersom Jesus säger "Om ni älskade mig skulle ni vara glada", så kan vi anta att det är fullt möjligt att älska Jesus mer än vad lärjungarna gjorde i den stunden, eftersom vi som lever på andra sidan uppståndelsen har en större förståelse av frälsningshistoriens skeenden.

Låt mig ge ett exempel: Jag har två små barn som jag älskar. Om du hade frågat mig vem jag älskar mest av dem, hade jag inte kunnat ge ett svar, för jag älskar dem båda lika mycket. Men om du istället hade frågat vem jag har djupast relation till, hade jag omedelbart kunnat svara att jag har en mycket djupare relation med min äldre dotter, än min yngre. Helt enkelt för att jag har känt henne längre, jag har upplevt mer med henne, jag kan prata med henne. Jag har helt enkelt en djupare relation till henne

för att jag känner henne bättre än hennes lillasyster. Men älskar jag henne mer än hennes lillasyster för det? Absolut inte.

På samma sätt funkar det med vår relation till Gud. Gud älskar oss så mycket att han gav oss sin ende Son för att vi ska få evigt liv och förlåtelse för våra synder. Gud älskar oss, det finns det inga tvivel om. Men som präst möter jag ofta människor som jag märker har en djupare relation till Gud än vad jag har. De har levt det kristna livet längre, jag hör innerligheten i deras böner, jag ser att deras bibel är välläst, jag ser vilken vördnad de har för nattvarden. Och ändå är deras tro inte färdig heller. Det finns alltid mer att lära, det finns alltid mer utrymme att växa på, det finns mer av Gud att älska. Så låt oss be att Anden hjälper oss att älska Jesus mer, och fördjupa vår relation till Gud.

Bön

Herre, tack för att du älskar oss. Tack för att din Ande tagit sin boning i oss och påminner oss om dig och dina löften. Vi ber att du genom dina nådens medel fördjupar vår förståelse av vem du är. Inte som en intellektuell övning, utan för att öka vår kärlek till dig.

Vi ber också denna kväll om ditt förbarmande över alla människor, hela din värld och allt som är i den. Låt din frid omsluta allt och alla som nu går till vila, särskilt dem som plågas av sömnsvårigheter, oro och ångest. Ge styrka och uthållighet åt alla som arbetar denna natt, kom och var hos dem på ett särskilt sätt. Låt din välsignelse och närvaro denna natt prägla alltmer av vad som sker i världen. Genom din Son, Jesus Kristus, vår Herre. *Amen.*

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen.*

Välsignelse

Nåd och frid från honom som är och som var och som kommer. (Upp 1:4)

Måns Norrsén.

Torsdagens morgon.

Psalm 72 - ”Du sanna vinträd, Jesu kär”

Bön

Ack, Herre Jesus, hör min röst, gör dig ett tempel i mitt bröst. Uti mitt hjärta bliv och bo, så har jag tröst och evig ro. *Amen.*

Bibelläsning – Johannesevangeliet 15:1–10

Jesus sade: ”Jag är den sanna vinstocken, och min fader är vinodlaren. Varje gren i mig som inte bär frukt skär han bort, och varje gren som bär frukt ansar han, så att den bär mer frukt. Ni är redan ansade genom ordet som jag har förkunnat för er. Bli kvar i mig, så blir jag kvar i er. Liksom grenen inte kan bära frukt av sig själv om den inte sitter kvar på vinstocken, kan inte heller ni göra det om ni inte är kvar i mig. Jag är vinstocken, ni är grenarna. Om någon är kvar i mig och jag i honom bär han rik frukt: utan mig kan ni ingenting göra. Den som inte är kvar i mig blir som grenarna som kastas bort och vissnar; de samlas ihop och läggs på elden och bränns upp.

Om ni blir kvar i mig och mina ord blir kvar i er, så be om vad ni vill, och ni skall få det. Min fader förhärligas när ni bär rik frukt och blir mina lärjungar. Liksom Fadern har älskat mig, så har jag älskat er. Bli kvar i min kärlek. Om ni håller mina bud blir ni kvar i min kärlek, så som jag har hållit min faders bud och är kvar i hans kärlek.”

Betraktelse

I dagens text säger Jesus något som verkligen ändrar standardbilden av vad det är att vara hans lärjunge och vän, eller som vi oftast säger, att vara kristen. Vanligen tänker vi på religiös tillhörighet eller identitet som skolans läroböcker punktar det, att ha bestämt sig för vissa åsikter om Gud och att sedan i sitt liv följa vissa ”religiösa principer” och riter. Men

här lär oss Jesus att det att vara en sann kristen är att leva i en innerlig gemenskap med honom själv. Den är så djup och stark att den bäst beskrivs som att dela liv med eller vara en organism med en annan. En gren på ett vinträd delar liv med, ja, är en organism med vinträdet. Enheten är där fysisk, samma livgivande sav finns från roten, genom stammen, ut genom grenen till minsta kvist, löv och druva. Utan den flödande livsförbindelsen dör grenen snart.

Den nytestamentliga och kristna termen för allt det som förbinder oss så nära med Frälsaren är "tro". Inte i betydelsen världsåskådning eller "värdegrund", tankar och övertygelser som vi klär i ord. Tron är verksam i kärlek och handling, och finns inte främst i en helig bok eller religiös tradition eller organisation, utan i levande människor och deras gemenskap.

En konsekvens av denna sanning är att det är nödvändigt att hålla trons gemenskap levande, att "bli kvar i min kärlek" och inte isolera sig från helheten och praktisera något slags "smörgåsbords-kristendom", där jag själv plockar och väljer det som behagar.

När den nye stockholmsbiskopen förklarade sitt valspråk (som är just Jesu ord "Bli kvar i min kärlek") på stiftets hemsida (okt. 2019), menade han att vi uppmanas av Herren till tre saker, avgörande i varje kristens liv och i kyrkans liv (i mindre stil efter citaten följer mina kommentar):

1. *Kom ihåg vem du är!* - "Vi ÄR Guds älskade och Jesu lärjungar". Vi är redan grenar i Vinträdet, hans liv strömmar redan i oss, innan vi vet om det. Det bestämmer vilka vi är och ska bli. Det är viktigare att fråga sig själv Who are you?, Vem är du?, än How are you?, Hur mår du, hur känner du dig?

2. *Räkna med Gud!* - "Vi behöver leva i bön, leva med Bibeln och leva av mässan." I svensk andlig tradition kallas dessa gemensamt för "nådemedel", konkreta saker och beteenden vi behöver och som Jesus instiftat för oss att bruka. Då kan vi räkna med att Gud handlar med oss och genom oss.

3. *Älska!* - "Vi är kallade att älska varandra, våra medmänniskor och hela skapelsen." Jesus sa inte: Tänk och känn (rätt)! Att handla i kärlek är mer fruktbart för en själv och andra än att syssla med sin egen tankevärld och de rätta orden. För Jesus handlar inte kärlek om våra känslor utan om vad vi gör för andra.

Förbön

Tack, käre Herre, för den här nya dagen, och för varje dag som du ger. Hjälp mig den här dagen att bli kvar hos dig. Hjälp mig att komma ihåg vem jag är i dig, hjälp mig att räkna med dig, och hjälp mig att älska något mer såsom du älskar.

Vi ber också den här dagen om din närvaro i och ditt förbarmande över den här världen. Kom särskilt, käre Herre, till alla som i sina liv och sina arbeten tjänar andra. Kom med glädje och kraft till alla som på något sätt ger av sig själva till andra människor. Välsigna alla goda tankar, gärningar och ord, också hos oss, också idag. I Jesu namn. Amen.

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, Amen.

Välsignelse

Väx till i nåd och i kunskap om vår herre och frälsare Jesus Kristus. Hans är härligheten, nu och till evighetens dag, Amen. (2 Pet 3:18).

Bengt Holmberg.

Torsdagens kväll.

Psalm 86 - ”O Guds kärlek, dina höjder ingen jordisk kärlek når”

Bön

Ack, Herre Jesus, hör min röst, gör dig ett tempel i mitt bröst. Uti mitt hjärta bliv och bo, så har jag tröst och evig ro. *Amen.*

Bibelläsning – Johannesevangeliet 15:11-17

Jesus sade: ”Detta har jag sagt er för att min glädje skall vara i er och er glädje bli fullkomlig. Mitt bud är detta: att ni skall älska varandra så som jag har älskat er. Ingen har större kärlek än den som ger sitt liv för sina vänner.

Ni är mina vänner om ni gör vad jag befäller er. Jag kallar er inte längre tjänare, ty en tjänare vet inte vad hans herre gör. Jag kallar er vänner, därför att jag har låtit er veta allt vad jag har hört av min fader. Ni har inte utvalt mig, utan jag har utvalt er och bestämt er till att gå ut i världen och bära frukt, frukt som består, och då skall Fadern ge er vad ni än ber honom om i mitt namn. Detta befäller jag er: att ni skall älska varandra.”

Betraktelse

I kvällens text förklarar Jesus varför han just informerat lärjungarna om att de står i en närmast organisk förbindelse med honom, som grenarna i ett vinträd som får hela sitt liv, sin växt, sin förmåga att bära frukt från Trädet. Det är ”för att min glädje skall vara i er och er glädje bli fullkomlig”. De befinner sig i en kontinuerlig transfusion av glädje från himmelen – precis som Jesus själv.

Den engelske författaren G.K. Chesterton (som skrev böckerna om prästen och detektiven Father Brown, och många andra) påpekade en gång, att vi i evangelierna ser många typiskt mänskliga känslouttryck hos Jesus. Han kan bli trött, hungrig, besviken, arg, polemisk, han tycker om att ta barn i sina armar och visar barmhärtighet och tålmod mot sjuka, men när ser vi honom *glad*? – Även om några av hans bilder är nästan komiska i sin överdrift – kamelen som försöker krångla sig igenom ett nålsöga, eller brorsan som har en hel *bjälke* i ögat, så beskrivs han aldrig le eller skratta.

Var Jesus så högspråk allvarlig hela tiden, kände han ingen glädje? Jo, säkert, han var ju son till Gud, all glädjes källa. Chesterton har ett förslag: Jesus gick ofta undan för att be, att få tid ensam med Fadern. I Luk. 6:12 läser vi: ”Han gick upp på berget för att be, och natten igenom bad han till Gud”. Där, i timmarna ensam inför Faderns ansikte, kunde han visa – inte bara sin situation med ovisshet, olika handlingsalternativ, motgångar och framgångar, och fråga efter Faderns vilja – utan *också sin glädje*. Där var det fritt fram för allt, särskilt för kärleken. Och i kärleken finns ingen rädsla (1 Joh. 4:18) bara frimodighet, tacksam trygghet och glädje. ”Vi älskar därför att han först älskade oss” (v. 19), Jesu kärlek nådde ju oss, och därför också hans glädje.

Jesus upprepar sedan sitt ”nya” bud från Joh. 13:34: ”ni ska älska varandra så som jag har älskat er” (in till den totala självutgivelsen). Jesu kärlek har gjort lärjungarna till hans vänner, säger han. Att göra det Jesus säger, lyssna, begrunda, tro, lyda och likna honom, det gör en till Jesu vän. Tjänare lyder bara – det är ju anställningsvillkoret, kunde man säga. Men relationen har djupnat: vän är den som lyder av kärlek och stolthet att få vara så nära att han både vet och själv vill det hans Herre vill. Det finns inget av tvång, eller fruktan för straff eller hopp om särskild belöning i lydnaden längre, det är bara glädje och ära att få leva som Han.

Denna stolthet över att vara Jesu vän ska dock inte leda någon till tanken att det är hen själv som har valt det livsalternativet. Det är inte vi som gör Gud och Jesus en tjänst genom att tro på Gud och lyda honom. I grund och botten är det han som har utvalt sina lärjungar, vilket de/vi också kommer att upptäcka och bli mycket lättade över – det är underbart att vi får detta av nåd, och att det inte beror på vår egen millimeterhöga förträfflighet. Detta visas också av att vi får gå in i Jesu egen uppgift: att älska världen, alla de andra som Gud skapat. Vi ska inte tro oss om att därigenom frälsa världen – det är redan gjort, som bekant – men vi ska lära oss att älska den, göra vårt bästa för den, särskilt medmänniskan. Den Guds kärlek som strömmar in i våra liv, ska inte samlas i det egna jagets cistern, utan rinna vidare in i andras liv, som behöver den. Det verkar vara en Guds huvudmetod för kärlek: att räcka sitt goda till människor via andra människor. Det får vi ta del av och glädja oss åt.

Förbön

Gode Gud, käre himmelske Fader, tack att du är den du är. Tack för din närvaro och verksamhet i världen. Tack att jag får leva i gemenskap med dig, och som din Sons lärjunge, inte på grund av vem jag är, utan på grund av att du är den du är.

Också denna kväll ber vi om din närvaro och ditt förbarmande över hela din värld. Kalla på hela din mänsklighet, dra oss alla in i en djupare gemenskap med dig, redan i denna världen och i denna tiden. Trösta de ledsna och oroliga, skänk dem som nu ska sova kvällens frid, hela de

sjuka, och visa för dem som i natt ska vara vakna att du bär, också i nattens timmar. Genom din Son, Jesus Kristus, vår Herre. *Amen.*

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen.*

Välsignelse

Må han som är fridens Gud helga er helt igenom, och må er ande, själ och kropp bevaras hela och oskadda, så att de är utan fläck när vår herre Jesus Kristus kommer. Nåd från vår herre Jesus Kristus åt er alla. (1 Thess 5:23, 28)

Bengt Holmberg.

Fredagens morgon.

Psalm 271 - "Närmare, Gud, till dig"

Bön

Tack Herre för denna nya dag. Än har jag inte ljugit, handlat själviskt eller brustit i min kärlek till dig eller mina medmänniskor, men snart skall jag möta denna dags prövningar och då vet du Gud att jag behöver mycket hjälp. Så led mig Gud med dina fasta och milda hand. *Amen.*

Bibelläsning – Johannesevangeliet 15:18-27

Jesus sade: "Om världen hatar er, kom då ihåg att den har hatat mig före er. Om ni tillhörde världen skulle världen älska er som sina egna. Men nu tillhör ni inte världen, utan jag har kallat er ut ur världen, och därför hatar världen er. Kom ihåg vad jag har sagt er: tjänaren är inte förmer än sin herre. Har de förföljt mig kommer de också att förfölja er. Har de bevarat mitt ord kommer de också att bevara ert. Men allt detta skall de göra med er för mitt namns skull, därför att de inte känner honom som har sänt

mig. Om jag inte hade kommit och talat till dem skulle de vara utan synd. Nu har de ingen ursäkt för sin synd. Den som hatar mig hatar också min fader. Hade jag inte gjort sådana gärningar bland dem som ingen annan gjort, skulle de vara utan synd. Nu har de sett dem, och de hatar både mig och min fader. Men ordet som står skrivet i deras lag skulle uppfyllas: De har hatat mig utan grund. När Hjälparen kommer, som jag skall sända er från Fadern, sanningens ande, som utgår från Fadern, då skall han vittna om mig. Också ni skall vittna, ty ni har varit med mig från början.”

Betraktelse

Vår vandring genom Johannesevangeliet fortsätter, och denna morgon läser vi ett avsnitt som i åtminstone min bibel har den inte så upplyftande rubriken *Världens hat*. Vi befinner oss i vår läsning mitt inne i det långa *avskedstal* som Jesus håller till sina lärjungar, och som sträcker sig över hela fyra kapitel i Johannesevangeliet (kapitlen 14-17). Detta avskedstal, den sista undervisningen Jesus ger sina lärjungar, är som vi sett och ska se mycket blandad till sin karaktär, och de versar vi läser denna morgon är inte de mest lättsmälta.

Dessa versar tar nämligen fasta på en bister realitet, nämligen att budskapet om Gud och Jesus, och människor som tagit till sig och försöker leva av och för det, inte sällan möts med inte bara likgiltighet och förlöjlighanden, utan rentav med motstånd och hat. Detta är en verklighet som är mer påtaglig i andra länder än i Sverige, men också kristna i Sverige kan möta detta, kanske i familjen, på arbetsplatsen, eller någon annanstans.

Om och när så sker, så är det gott att tänka på att Jesus genom dessa versar faktiskt har förvarnat oss. Han var inte ovetande om vad hans lärjungar skulle komma att möta för hans skull, inte heller är han ovetande om någonting av allt det som du och jag möter, tänker eller känner. Detta motstånd och hat som vi kan möta är ingenting som Jesus vill eller är orsak till, snarare är det en produkt av att den himmelska verkligheten är så radikalt annorlunda den här världen och de makter och system som verkar i och påverkar den. Guds verklighet är inte bara underbar och annorlunda, den kan också bli till något provocerande för

den och det som är alltför hårt knutna till denna världen.

Men då är det samtidigt gott att få läsa det där som står mot slutet av läsningen denna morgon: *När Hjälparen kommer, som jag skall sända er från Fadern, sanningens ande, som utgår från Fadern, då skall han vittna om mig.* Inget av det som vi möter, tänker eller känner är okänt för Gud. Inte heller behöver vi vara ensamma i något av allt det där. För Jesus har sänt oss Anden från Fadern. Gud är med, i allt, också den här dagen.

Förbön

Tack, käre Herre, för den här nya dagen. Tack för att du är med, varje dag, så att jag aldrig behöver vara ensam. Tack att du vet allt som jag tänker, känner och kommer att möta. Tack för din barmhärtighet, din nåd och din kärlek. Tack för din vägledning, din tröst och för varje ord i ditt ord, även de som inte är alldeles lätta. Tack att alla dina ord, också den här dagen, är Ande och Liv.

Vi ber också den här dagen om din närvaro i och ditt förbarmande över den här världen. Kom särskilt, käre Herre, till alla som i sina liv och sina arbeten tjänar andra. Kom med glädje och kraft till alla som på något sätt ger av sig själva till andra människor. Välsigna alla goda tankar, gärningar och ord, också hos oss, också idag. I Jesu namn. *Amen.*

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen.*

Välsignelse

Må vår herre Jesus Kristus själv och Gud, vår fader, som älskar oss och i sin nåd har gett oss evig tröst och säkert hopp, uppmuntra och styrka er till allt gott i gärning och ord. (2 Thess 2:16-17)

Fredagens kväll.

Psalm 349 - ”Länge, länge har mitt hjärta”

Bön

Ingen stund är såsom denna, kvällens sista, tysta timma. Inga sorger längre bränna, inga stämmor mera stimma. / Tag då nu i dina händer denna dagen som förflutit. Visst jag vet: i gott du vänder vad jag hållit eller brutit. / Ont jag tänker, ont jag handlar, men du läker allt och renar. Mina dagar du förvandlar så från grus till ädla stenar. / Du får lyfta, du får bära, jag kan bara allting lämna. Tag mig, led mig, var mig nära! Ske mig vad du sen må ämna! (K. Boye)

Bibelläsning – Johannesevangeliet 16:1-4a

Detta har jag sagt er för att ni inte skall komma på fall. De skall utesluta er ur synagogorna, ja, den tid kommer då den som dödar er tror sig bära fram ett offer åt Gud. Och detta skall de göra därför att de inte har lärt känna Fadern och inte heller mig. Jag har sagt er detta för att ni, när den tiden kommer, skall minnas att jag har sagt det.

Betraktelse

Vår vandring genom Johannesevangeliet fortsätter, och i andakten denna kväll läser vi några versar som innehåller en påminnelse om något som vi konstaterade i andakten i morse: detta att kristen tro och den som försöker leva som lärjunge till Jesus ibland möts av motstånd av olika slag. I de versar vi läser nu ikväll stryker Jesus under detta att han säger det han säger för att ge oss en förvarning om detta. Jesus säger ju både: *Detta har jag sagt er för att ni inte skall komma på fall och Jag har sagt er detta för att ni, när den tiden kommer, skall minnas att jag har sagt det.*

Man skulle kunna säga att denna Jesu förvarning talar om två olika tidsepoker. Dels beskriver Jesus hur *de skall utesluta er ur synagogorna*. Dessa ord handlar framför allt om den kristna kyrkans allra första tid. Den kristna kyrkan var från allra första början, under tiden omedelbart efter Jesu uppståndelse, en rörelse inom Judendomen, som bekände Israels

Gud, kände Jesus från Nasareth som Guds Son och den Messias som Guds folk väntat på, och levde av och genom den helige Ande som funnits med sedan tidens början och sedan bibelns första blad, men som sedan den första pingstdagen varit utgjuten över världen på ett nytt och fördjupat sätt. Men efter den allra första tiden skedde alltså en brytning här, och de kristna blev mer och mer en fristående rörelse.

Sedan säger Jesus att *ja, den tid kommer då den som döder er tror sig bära fram ett offer åt Gud*. Dessa ord får sägas handla om hela kyrkans historia, från den allra första tiden, ända fram till idag, och med all sannolikhet också all tid fram tills den dag då Jesus kommer tillbaka. Dessa ord handlar dels om kristna som tror sig göra Gud en tjänst genom att strida med andra kristna, vilket tragiskt nog också förekommer. Men dessa ord handlar desto mer om människor som har andra gudar än Bibelns Gud, och som menar sig tjäna dessa genom att förfölja Gud folk. Och här handlar det om Gud i vidare bemärkelse än enbart världsreligionernas Gudar.

I allt detta behövs en påminnelse om det som inte sägs i dessa versar, men som sägs åter och åter när vi läser i Guds ord: Att Gud är med, att han ser oss och lider med oss, att han vet hur vi har det, att han strider mot det onda och för dem som har valt att bli hans. Och att den slutliga segern över mörker och ondska är hans. Amen.

Förbön

Tack, käre Far, för den dag som nu går mot sitt slut. Du, käre Herre, vet lika bra som jag hur den har varit, vad den har innehållit, och vad det har gjort med mig. Tack för det, tack att du känner mig helt igenom. Kom denna kväll med ditt ljus och lys upp min tro, mitt hopp och min kärlek. Låt ditt ljus falla där du så väl vet att det behövs.

Inför den natt som kommer ber vi dig: Kom med ditt ljus och upplys allt mänskligt mörker. Kom till de sjuka, till de ledsna, till de ensamma och till de oroliga. Lys upp den här världen med ditt ljus, och hjälp alla dem som tror på dig att låta sitt ljus lysa omkring sig, så att fler förstår, att det sanna ljuset för alla människor kommer från dig. Genom din Son, Jesus Kristus, vår Herre. *Amen*.

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet. *Amen.*

Välsignelse

Nåd, barmhärtighet och frid från Gud fadern och Kristus Jesus, vår herre. (2 Tim 1:2)

Lördagens morgon.

Psalm 161 - "Helige Ande, låt nu ske"

Bön

Käre Herre, du som vill tala till oss och vet att det är gott för att få höra vad du har att säga, jag ber dig: kom nu med den stillhet som är av dig, så att jag kan ta emot det du nu vill ge. I Jesu namn. *Amen.*

Bibelläsning – Johannesevangeliet 16:4b-15

Jesus sade: "Jag sade er det inte från början, eftersom jag var hos er. Men nu går jag till honom som har sänt mig, och ingen av er frågar mig: Vart går du? utan det jag har sagt er fyller era hjärtan med sorg. Men jag säger er sanningen: det är för ert bästa som jag lämnar er. Ty om jag inte lämnar er kommer inte Hjälparen till er. Men när jag går skall jag sända honom till er, och när han kommer skall han visa världen vad synd och rättfärdighet och dom är. Synd: de tror inte på mig. Rättfärdighet: jag går till Fadern, och ni ser mig inte längre. Dom: denna världens härskare är dömd. Jag har mycket mer att säga er, men ni förmår inte ta emot det nu. Men när han kommer, sanningens ande, skall han vägleda er med hela sanningen; han skall inte tala av sig själv utan förkunna det han hör och låta er veta vad som kommer att ske. Han skall förhållas till mig, ty av mig skall han ta emot det han låter er veta. Allt vad Fadern har är mitt; därför säger jag att det är av mig han tar emot det han skall låta er veta."

Betraktelse

Vår vandring genom Johannesevangeliet fortsätter, och i andakten denna morgon läser vi om hur Jesus undervisar sina lärjungar om Den helige Ande. Jesus talar om det som ska komma, om vad som kommer att ske något lite längre fram, men siktet är tydligast inställt på Pingstens händelse: att den helige Ande ska utgutas över världen, den kristna kyrkans *Big Bang*. Om den Ande som Jesus berättar ska komma används två uttryck eller epitet – *Hjälparen* och *Sanningens Ande*. Båda dessa epitet har något viktigt att säga oss. Beskrivningen av den helige Ande som *hjälparen* påminner om att Gud genom sin Ande är närvarande i världen idag – men inte bara på ett betraktande sätt, så att han vet vad som sker, utan också på ett ingripande sätt, så att han *agerar* och *griper in*. Att den helige Ande också beskrivs som *Sanningens ande* påminner oss om den allra bästa hjälpen som hjälparen kan ge oss, nämligen att undervisa om den djupaste verkligheten och sanningen – Guds verklighet och sanning, och att den har med dig och mig att göra.

Jesus spaltar upp tre områden där den helige Ande har något att säga oss: *synd och rättfärdighet och dom*. Och resonemanget fördjupas: Synden handlar om att inte tro, varje synd vi begår är ett steg bort från trons liv och gemenskap med Gud. Rättfärdighet handlar om den väg som Jesus gått, i döden för dig och mig. Men graven var bara en rastplats på vägen – för det slutgiltiga målet för Jesu vandring var en annan, Jesus säger ju: *jag går till Fadern*. Och det är när vi tror på Jesus som det som hände på den där vägen till Fadern genom dödsriket – att Jesus segrade över synd och död och ondska – också blir något som vi får del av. *Dom*, slutligen, handlar om att Gud också verkar nu och strider mot det onda, kallar oss att strida med honom, och att onskans spelrum har begränsats av Gud. Jesus säger ju: *denna världens härskare är dömd*.

Detta och annat vill *Sanningens Ande* undervisa oss om, idag och alla dagar. Redan den här dagen ger Gud oss möjlighet att leva i kännbar gemenskap med honom – den hjälpare, den sanningens Ande han sänt är mitt ibland oss och i oss, också den här dagen.

Förbön

Tack, käre himmelske Fader, för också den här nya dagen. Tack att du är närvarande i världen, tack att du har sänt din Helige Ande, till att vara vår hjälpare. Tack att du vill undervisa oss om och vägleda oss djupare in i sanningen, varje dag och också den här dagen.

Inför den här dagen ber vi dig också om ditt ingripande i den värld som du har skapat och älskar. Herre tack att du ser, att du vet om allt som rör sig omkring oss och inom oss. Herre, tack också att du hela tiden drar oss närmre dig. Hjälp oss att inte hålla emot. Led oss idag till människor och sammanhang där du vill låta ditt ord sås ut. Led oss och hela din mänsklighet idag på vägen som leder allt närmre dig. I Jesu namn. Amen.

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen*.

Välsignelse

Nåd och frid åt er i rikaste mått. (1 Pet 1:2b)

Lördagens kväll.

Psalm 157 - ”Den korta stund jag vandrar här”

Bön

Käre Herre, kom med din tröst och ditt ljus, vänd oss mot dig, vår blick, vårt hjärta, våra sinnen. Skänk den stillhet som gör att vi ser att du var här redan innan vi ropade till dig. I Jesu namn. *Amen*.

Bibelläsning – Johannesevangeliet 16:16-24

Jesus sade: ”En kort tid och ni ser mig inte längre, ännu en kort tid och ni skall se mig igen.” Då sade några av lärjungarna till varandra: ”Vad menar han när han säger: ’En kort tid och ni ser mig inte längre, ännu en

kort tid och ni skall se mig igen', och när han säger: 'Jag går till Fadern?'" De sade: "Vad menar han med 'en kort tid'? Vi förstår inte vad han säger." Jesus märkte att de ville fråga honom och sade till dem: "Ni undrar varför jag sade: 'En kort tid och ni ser mig inte längre, ännu en kort tid och ni skall se mig igen'? Sannerligen, jag säger er: ni kommer att gråta och klaga, men världen skall glädja sig. Ni kommer att sörja, men er sorg skall vändas i glädje. När en kvinna skall föda har hon det svårt, för hennes stund har kommit. Men när hon har fött sitt barn minns hon inte längre sina plågor i glädjen över att en människa har fötts till världen. Nu har också ni det svårt. Men jag skall se er igen, och då skall ni glädjas, och ingen skall ta er glädje ifrån er. Den dagen kommer ni inte att fråga mig om någonting. Sannerligen, jag säger er: vad ni ber Fadern om i mitt namn, det skall han ge er. Ännu har ni inte bitt om något i mitt namn. Be, och ni skall få, så att er glädje blir fullkomlig."

Betraktelse

Vår vandring genom Johannesevangeliet fortsätter, och vi läser ännu en bit av Jesu långa avskedstal till lärjungarna, som sträcker sig över fyra kapitel (14-17) i Johannesevangeliet. Och i de versar från detta långa tal som vi läser denna kväll, är det frasen *en kort tid* som Jesu ord rör sig kring. Faktum är att när Johannes berättar om det som Jesu säger, om hur lärjungarna frågar vad han menar och Jesus sedan citerar lärjungarnas fråga, så upprepas just frasen *en kort tid* så många gånger (sex gånger om jag räknat rätt) att det blir en smula komiskt. Men å andra sidan: det är lätt för oss att förstå vad som är det centrala temat i dessa versar. Repetition är ju, som det heter i ordspråket, kunskapens moder.

Vad det handlar om är alltså att Jesus talar om *en kort tid och ni ser mig inte längre, ännu en kort tid och ni skall se mig igen*. Jag tror att vi kan förstå denna tidsplan på två sätt. Dels talar Jesus om den framtid som ligger omedelbart framför honom och lärjungarna. Om en kort tid, en väldigt kort tid, rentav bara några timmar, kommer Jesus att lida, dö och begravas. Lärjungarna kommer då inte att se honom längre. Sedan följer ännu en kort tid, tiden mellan långfredagens död och påskdagens

uppståndelse, och efter den kommer lärjungarna åter att se Jesus.

Men vi gör rätt i att också se Jesu tal om *en kort tid* som en hälsning till oss. För vi lever i den i evighetsperspektivet *korta tid* mellan Jesu himmelfärd och den dag då han ska komma tillbaka. Denna tid har hittills pågått i snart 2000 år, vilket för våra mänskliga referensramar är en lång tid. Men, som sagt: i perspektivet att Gud är evig och att vi väntar på en tillvaro i evigheten hos honom, så är det sammanhang vi nu lever i bara en kort tid. Det kan vara gott att tänka på, eftersom också vi lever i omständigheter som ibland liknar dem som Jesus talar om i dagens text, i en värld full av lidande, motstånd och svårigheter. Då är det gott att försöka se på tillvaron från Guds perspektiv, det vill säga evighetens perspektiv. I det stora sammanhanget är vår tid i den här världen bara *en kort tid*.

Det är en kort tid då vi inte kan *se* Jesus, precis som han säger i dagens text: *en kort tid och ni ser mig inte längre*. Men det är för den sakens skull inte en tid utan Jesus, eller utan den glädje som kommer av att ha gett honom en plats i sitt liv. Allra sist i läsningen denna kväll kommer en liten böneskola, en överlevnadsstrategi för vår tillvaro här och nu. Jesus säger: *Sannerligen, jag säger er: vad ni ber Fadern om i mitt namn, det skall han ge er. Ännu har ni inte bett om något i mitt namn. Be, och ni skall få, så att er glädje blir fullkomlig*. Låt oss under denna korta tid ta de orden till oss. *Amen*.

Förbön

Tack, käre himmelske Far, för den dag som nu börjar gå mot sitt slut. Tack för att det också den här dagen har funnits anledningar till att prisa och lovsjunga dig. Tack för ditt ord ger vägledning, hopp och uthållighet. Tack för glädjen som livet med dig innebär, tack att du vill göra vår glädje fullkomlig. Vi ber denna kväll åter om ditt förbarmande över din värld och allt som du skapat. Grip in i vår värld, hjälp oss att vårda och förvalta din skapelse och tjäna dig i allt. Vi ber särskilt om ditt förbarmande över de sjuka och de döende, kom till dem, var dem nära. Hjälp oss att leva för dig så länge vi lever, idag, imorgon och alla dagar. I Jesu namn, *Amen*.

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen*.

Välsignelse

Barmhärtighet, frid och kärlek åt er i allt rikare mått. (Jud, v. 2)

Söndagens morgon.

Psalm 52 - ”Herre, se vi väntar alla”

Bön

Herre, gör mig stilla, stilla inför dig. Samla mina tankar, du som känner mig. Herre, all min oro, lämnar jag åt dig. Låt din Ande fylla, tomheten i mig. *Amen*.

Bibelläsning – Lukasevangeliet 9:46-48

Lärjungarna började undra vem som var den störste av dem. Jesus, som visste vad de tänkte i sina hjärtan, tog ett barn och ställde det bredvid sig och sade till dem: ”Den som tar emot detta barn i mitt namn, han tar emot mig, och den som tar emot mig, han tar emot honom som har sänt mig. Ty den som är minst av er alla, han är stor.”

Betraktelse

Vi gör denna söndag, i vanlig ordning, ett uppehåll i vår vandring genom Johannesevangeliet, för att istället röra oss kring det tema och de texter som hör särskilt till denna söndag. I det kyrkoår, den särskilda kalender, som bland annat Svenska kyrkan följer, heter den här söndagen *Tionde söndagen efter trefaldighet*, och temat för den här söndagen är *Nådens gåvor*.

Hela den långa trefaldighetstiden, som sträcker sig från precis efter Pingst fram till strax före första söndagen i advent, handlar på olika sätt om ditt och mitt liv som kristna, om att leva på ett sådant sätt att tron

djupnar och människor kommer i kontakt med, gör erfarenheter av och blir tagna i anspråk för Guds rike.

Och denna söndag handlar det mera specifikt om de verktyg som den helige Ande ger oss för att leva som kristna, för att vara just medborgare och medarbetare i Guds rike. I texten som vi kommer att läsa i kväll, från första Korinthierbrevet, undervisar Paulus om hur en och samma Ande gör dig och mig och andra till *olika* verktyg för Guds rike, som tillsammans bildar en komplett verktygslåda som Gud kan använda sig av.

Men i andakten denna morgon möter vi i läsningen mera av en enkel allmän princip, en gemensam första lektion i vad den Helige Ande vill göra med oss, så att vi kan bli användbara i det som Gud vill göra i den här världen och i den här tiden. Jesus säger att *ty den som är minst av er alla, han är stor*. Det handlar alltså om att göra sig mottaglig, att ge den helige Ande utrymme och spelrum så att han får hjälpa oss att förstå att vi är små, och att det är Gud som är stor. Men att Gud vill verka och arbeta genom oss i alla fall.

Här finns ett direkt samband – det är först när vi förstår att vi är små som Gud kan bli stor. Det är först när vi förstår att vi behöver Gud som Gud ges ett utrymme där han kan verka. Det är när den insikten får fäste i oss, som Gud kan börja verka i oss, genom de *nådens gåvor* som han ger. För han vill verkligen verka *genom oss*, och utrusta oss till att gå hans ärenden. Men han tar inget utrymme som vi inte ger honom. Därför kan kanske några ord som Johannes Döparen yttrar bli till en bön och en arbetsinstruktion för oss om hur vi kan se på Jesus och oss själva i ljuset av honom. Johannes Döparen säger om Jesus: *Han skall bli större och jag bli mindre*. (Joh 3:30).

Det är något för också oss att stava på. För Gud vill bli större för oss, och vill verka alltmer genom oss, med de gåvor som han förser oss med, när vi låter honom göra det. Alla dagar, också den här dagen.

Förbön

Tack, käre Herre, för den här dagen och för varje ny dag. Tack att du vill vara oss nära och forma oss, tack att du vill bo i vårt hjärta, verka genom våra händer, och göra dig större för oss och verka alltmer genom oss. Låt mig den här dagen få leva så och medverka till, att den verkligheten kommer allt närmre.

Idag ber vi också särskilt med alla dem som inte har någon gudstjänst att gå till. Herre, möt oss där vi är, tala till oss också idag, låt oss få känna gemenskap med dig, du som i dig själv är gemenskap. Hjälp oss att i denna tid på ett fördjupat sätt söka dig i bönen, för vår skull, för världens skull, och för ditt rikes skull. Herre, välsigna och bevara oss i ditt namn och i din närhet, också i denna tid. Genom Jesus Kristus, vår Herre, *Amen*.

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen*.

Välsignelse

Herren välsignar dig och beskyddar dig. Herren låter sitt ansikte lysa mot dig och visar dig nåd. Herren vänder sitt ansikte till dig och ger dig sin fred. (4 Mos 6:24-26).

Söndagens kväll.

Psalm 61 - ”Lågorna är många”

Bön

Käre far, du som kallar oss att leva som dina barn i frihet hos dig, befria mig från allt det som ligger mellan dig och mig, så att märker att du är här, och kan höra det som du nu vill säga. I Jesu namn, *Amen*.

Bibelläsning – 1 Korinthierbrevet 12:4-11

”Nådegåvorna är olika, men Anden densamma. Tjänsterna är olika, men Herren densamme. Verksamheterna är olika, men Gud är densamme, han som verkar i allt och överallt. Hos var och en framträder Anden så att den blir till nytta. Den ene får genom Anden gåvan att meddela vishet, den andre kan med samma Andes hjälp meddela kunskap. En får tron genom Anden, en annan genom samma Ande gåvan att bota, en

annan får kraft att göra under. En får förmågan att tala profetiskt, en annan att skilja mellan olika andar. En kan tala olika slags tungotal, en annan kan tolka tungotal. Allt detta åstadkommer en och samma Ande genom att fördela sina gåvor på var och en så som den själv vill.”

Betraktelse

Också i andakten nu ikväll ska vi stanna upp inför en text och det tema som särskilt hör till den här söndagen. I den kalender, det *kyrkoår* som bland annat Svenska kyrkan använder, kallas den här dagen för *Tionde söndagen efter trefaldighet*, och temat/överskriften är *Nådens gåvor*.

I andakten imorse stannade vi upp inför denna söndags evangelietext (Luk 9:46-48), och i den kunde vi finna vad vi skulle kunna kalla för en enkel allmän princip, en gemensam första lektion i vad den Helige Ande vill göra med oss, så att vi kan bli användbara i det som Gud vill göra i den här världen och i den här tiden. Jesus sade i texten i morse: *ty den som är minst av er alla, han är stor*. En aspekt av detta med *nådens gåvor*, som är gemensam för alla människor, handlar alltså om att vi behöver bli mer mottagliga för Gud, att vi behöver ge den helige Ande utrymme och spelrum så att han får hjälpa oss att förstå vad och hur Gud vill vara oss nära, leda oss och verka i och genom oss. Det är något gemensamt för oss alla.

Men i de verser som vi stannar upp inför denna kväll, får vi ett annat perspektiv på detta med *nådens gåvor*. I läsningen denna kväll framgår det tydligt att Gud också vill verka på olika sätt och med olika nådens gåvor i oss var och en. Det kan inte uttryckas klarare än vad Paulus gör i läsningen denna kväll: *Nådegåvorna är olika, men Anden densamma. Tjänsterna är olika, men Herren densamme. Verksamheterna är olika, men Gud är densamme, han som verkar i allt och överallt*.

Och det handlar inte om olikhet för olikhetens egen skull, utan om olikhet för Guds rikes skull – Paulus skriver ju vidare: *Hos var och en framträder Anden så att den blir till nytta*. Precis som man inte kan bygga ett hus med bara hammare eller bara sågar, hur många hammare eller sågar man än har, så bygger inte heller Gud sitt rike med enbart det ena eller det andra verktyget, det vill säga genom den ena eller sortens människa

eller gåva. Det är först när byggaren har tillgång till hela verktygslådan som byggandet kan fungera och bli framgångsrikt.

Gud, den store byggaren, vet precis vilka slags verktyg för sitt bygge som han vill forma dig och mig till. Det vi kan och ska göra, det är att låta oss formas till de verktyg Gud vill forma oss till, så att vi kan få bli de verktyg för Guds rike som Gud har ämnat. Allt detta kan och vill den helige Ande vägleda oss i, och han gör det också, när vi lever öppna för honom. *Amen.*

Förbön

Tack, käre himmelske Fader, för den här dagen med dig, och för livet med dig. Tack att du vill forma och prägla oss, göra oss till verktyg för byggandet av ditt rike. Hjälp mig att leva öppen för din helige Ande, för din vägledning, för ditt formande. Låt mig få vara ett gott verktyg i din hand.

Också denna kväll och natt ber vi om ditt förbarmande och ingripande i den värld som du har skapat och älskar. Herre, grip in där sjukdom, död, smärta, ångest och allt annat som inte är av dig råder och brer ut sig. Besök din mänsklighet och dina barn på ett nytt och fördjupat sett i denna tid, du som har det och är den som vi behöver. I Jesu namn. *Amen.*

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen.*

Välsignelse

Må hoppets Gud fylla er tro med all glädje och frid och ge er ett allt rikare hopp genom den heliga andens kraft. (Rom 15:13)

Med önskan och förhoppning om Guds frid och
välsignelse över dig i ditt andaktsliv.

Fredrik Borglin, 2020. Allt material får kopieras och användas helt fritt.
Bibelutdragen hämtade ur Bibel 2000, <http://www.bibeln.se>